



Høgskulen
på Vestlandet

BACHELOROPPGAVE

Bruk av musikk i barnehager i
Norge og Kina

Use of music in kindergartens in Norway and
China

Kandidatnummer: 100

BLUBACH

Fakultet for lærerutdanning, kultur og idrett

Institutt for pedagogikk, religion og samfunnsfag

Veileder: Siv Ødemotland

Innleveringsdato: 01.09.2020

Antall ord: 8809

SAMMENDRAG

I bacheloroppgaven tar jeg for meg musikk og sang i formelle og uformelle aktiviteter i en norsk og i en kinesisk barnehage. Her har jeg studert forskjeller og likheter i de ulike landa og sett om de kan inspirere hverandre. Jeg har tatt utgangspunkt i planlagte musikkaktiviteter, spontane musikalske uttrykk og musikk som mål eller middel for å vurdere dette.

Jeg har brukt observasjon som metode, og fikk mange gode resultater av denne metoden. Funnene viser at barnehagene i Norge og Kina har store individuelle forskjeller i måten å drive musikk på. Jeg fikk også se hvor viktig de ansattes rolle er for barna i musikkfaget.

Nøkkelord: *Vokseninitiativ, barneinitiativ, planlagte musikkaktiviteter, spontane musikalske uttrykk, Ferdigspilt musikk, musikk som mål eller middel.*

SUMMARY

In this bachelor I am looking into music in formal and informal activities in Norwegian and in Chinese kindergartens. I have studied the differences and the similarities in the countries to see if they can inspire each other. I have looked into planned music activities, spontaneous musical expressions and music as a goal or as means to evaluate.

I have used observation as the method and have got many good results from it. The findings shows that kindergartens in Norway and China have a lot of differences in the way they are using music. I also got to see how important the employee's role is for the children among music.

Keywords: Adult initiative, Children's initiative, planned music activities, spontaneous musical expressions, pre-recorded music, music as a goal or means.

FORORD

De som har skrevet en bacheloroppgave vet at det er en tidkrevende prosess. For meg har prosessen i denne oppgaven gitt meg mye ny kunnskap i et felt hvor interessen har vært stor. Det har omhandlet tema som musikk, kultur, pedagogikk og komparative studier rundt hvordan dette fungerer i praksis.

Det har ikke bare vært en dans på roser å skulle skrive denne bacheloroppgaven. Det har vært tidkrevende, skrivesperrer som har oppstått og mange tanker om hvordan jeg ville formulere oppgaven. Da Covid-19 oppstod midt i bachelorskrivingen var dette et moment som skapte usikkerhet. Jeg kan ikke gjøre noe annet enn å takke familien for oppmuntrende ord for å motivere meg til å fullføre til tross for dette. Klassekamerater har også vært til stor nytte med telefonsamtaler for å få ut tanker, frustrasjon og glede i arbeidsprosessene.

Tusen takk til barnehagene som jeg har fått observere. Det hadde ikke vært mulig for meg å fullføre bacheloroppgaven uten dere.

Jeg vil til slutt takke veilederen min Siv Ødemotland for all støtte og gode samtaler. Du har vært en interessert og genuin veileder som har hatt troen på meg og oppgaven min hele veien

INNHALDSFORTEGNELSE

1.0 Innledning	5
1.1 Bakgrunn for valg av problemstilling	5
2.0 Teori	6
2.1 Musikk	7
2.2 Sang	8
2.3 Formelle og uformelle aktiviteter i lys av sang og musikk	10
2.4 Musikken som mål eller middel?	10
3.0 Metode	11
3.1 Observasjon som metode	12
3.2 Valg av metode	13
3.3 Etiske hensyn	14
4.0 Drøfting	15
4.1 Voksnes initiativ	15
4.2 Barnas initiativ	17
4.3 Planlagte musikkaktiviteter	19
4.4 Spontane musikalske uttrykk	21
4.5 Ferdigspilt musikk	22
4.6 Å synge sammen	24
4.7 Musikk som mål eller middel?	25
5. Avslutning	26
Litteraturliste:	29

1.0 INNLEDNING

Musikk er og har alltid vært viktig for meg. Helt siden jeg var liten har hverdagen vært fylt med sang og gleden av å lytte og selv skape musikk. Jeg vil påstå at musikken har gjort meg til den jeg er i dag, og får meg igjennom fine og vonde stunder. Musikkglede er derfor viktig for meg. For noen år tilbake var jeg dirigent for et større ungdomskor. Her ble det sentralt å videreføre den gleden jeg har av musikken. Ungdommene fortalte meg at det var mestringsfølelse, musikalsk fellesskap og det å føle tilhørighet i trygge omgivelser, som bidro til at de trivdes med å synge i kor. Etter videregående jobbet jeg i et bemanningsbyrå som barnehageassistent. Her var jeg innom svært mange og ulike barnehager. Grunnet min genuine musikkinteresse var fokuset mitt ofte på sang og musikk. Jeg erfarte at barnehagene hadde ulikt fokus rundt dette feltet. Det å skape musikkglede ble en avgjørende faktor, da jeg skulle velge utdanning og framtidig yrke. Da jeg startet studiet ved barnehagelærerutdanninga ble jeg overrasket over hvor lite fokus de hadde på musikken.

I rammeplanen for barnehage (2017, s.51) står det at personalet skal motivere barna til å uttrykke seg igjennom musikk, dans, drama og annen skapende virksomhet, og gi dem mulighet til å utvikle varierte uttrykksformer.

Når det står så lite om musikk i rammeplanen og det er minimalt med fokus på musikk i barnehagelærerutdanninga, får det meg til å sette spørsmål rundt viktigheten av musikk.

Jeg har valgt å se på musikk og sang i to norske og en kinesisk barnehage. Her har jeg valgt å fokusere på de ulike musikkaktivitetene som er, og om forskjeller og likheter som er tilstede. Litteraturen som er valgt skal hjelpe meg med å besvare problemstillingen. For å kunne svare på problemstillingen har jeg også brukt observasjon som metode.

1.1 BAKGRUNN FOR VALG AV PROBLEMSTILLING

Det siste året ved barnehagelærerutdanninga kom jeg inn på faget «Kulturforståelse og komparativ pedagogikk». I dette studiet var det et obligatorisk 5 ukers studieopphold i Kina på høsten. Vi ble oppfordret til å samle inn datamateriale til bacheloroppgaven under oppholdet. Jeg var fast bestemt på at jeg ville se på musikken i den kinesiske barnehagen. Det ville bli spennende å skulle dykke inn og se hvordan ulike barnehager, avdelinger og

enkelpersoner i yrket praktiserer musikkfaget. Jeg observerte hvordan musikk ble brukt i barnehagen og fikk se hvilke retningslinjer de jobbet etter. Dette fikk meg til å reflektere over hvordan det stod til med bruken av musikk i den norske barnehage. Er det nok variasjon i musikkaktivitetene i den norske barnehagen? Ser vi på musikken som et pedagogisk virkemiddel? Er det noe vi kan lære fra kinesiske barnehager? Er det noe som kinesiske barnehager kan lære fra de norske? Dette er noe jeg vil finne mer ut av.

Jeg vil presisere at det ikke er et ønske om å finne noe fasit, eller om noe er riktig eller galt. Norge og Kina er ulike på mange måter, med tanke på forhistorie og politisk styresett. Utgangspunktet for min bacheloroppgave er basert på observasjoner i en kinesisk barnehage og to norske barnehager. Her ville jeg se på likheter og ulikhetene ved hvordan barnehagene bruker musikk.

Problemstillingen min og hovedspørsmålet ble derfor:

«Hvordan blir musikk og sang brukt i formelle og uformelle aktiviteter i en norsk og i en kinesisk barnehage?»

Underspørsmål som jeg besvarer er:

«Hvordan kan praksisen i disse barnehagene inspirere og lære av hverandre?»

2.0 TEORI

Jeg har brukt forskjellig litteratur som omhandler musikk, pedagogikk og kultur for å finne best mulig stoff om disse emnene. I denne delen av oppgaven vil jeg gjøre rede for musikk, sang, og musikk som mål eller middel og hvordan en ser dette i lys av formelle og uformelle musikkaktiviteter. Dette er områder som er relevant for min bacheloroppgave, både i forkant, underveis i forskingen, men også i arbeidet med å drøfte funnene av den etterpå. Jeg er også innforstått med at litteraturen sjeldent er en sannhet, men et synspunkt som kan diskuteres.

2.1 MUSIKK

Musikk er noe som angår de fleste og er noe vi kan oppleve overalt. Hva hver enkelt ser på som musikk er det mange ulike meninger om. Dette gjør at det alltid vil pågå en diskusjon om hva musikk egentlig er og hva den kan uttrykke (Sæther & Angelo, 2012, s.9). Sæther og Angelo hevder også at musikken ikke lar seg forklare med et par setninger. Dette da musikk ikke har en fast definisjon som alle ønsker å støtte seg til (Sæther & Angelo, 2012, s.38). Jeg velger derfor å definere musikk med at det baseres på lyd. Lyd er noe som kan uttrykkes og settes sammen (Sæther & Angelo, 2012, s.39). Jeg vil observere lydene i barnehagen som har sammenheng med musikken. Det kan være så mangt, for eksempel om et barn trommer med en gjenstand, sang, regle med mer.

Sæther og Angelo beskriver hva musikk er med å referere til malerens palett. Her er det et bredt spekter av materialer som en kan utforske både som voksen, som barn og sammen (Sæther & Angelo, 2012, s.39). Musikken fargelegger øyeblikk og hendelser i livet med følelser, den produserer gjenstander og relasjoner til tid og sted. Dette slik at verden ikke fremstår tilfeldig og uten hensikt for oss. Det gjør at musikk for oss blir betydningsfull, blir ladet med kraft, verdier, emosjoner og stemning som gjør at musikken ikke er tilfeldige representasjoner av fenomener som møter oss (Ruud, 2013, s.73). For barnehagelærere er det vesentlig å legge merke til musikk og musikalitet, da musikken inngår i identitet og identitetsutvikling. Musikken handler om hvem man er, hvor man kommer fra, hvor en hører hjemme og hvilke verdi mitt liv og min musikk har i forhold til andres (Ruud, 2016, s.65).

Innspilt musikk

Noen ganger synger eller nynner barnet musikk de har hørt tidligere. Sjangerutvalget kan være alt fra barnesanger, reklamemusikk, popsanger eller til og med mer avansert musikk som filmmusikk. Andre ganger kan barna også kommunisere med hverandre basert på en kjent melodi, som i den typiske «æda-bæda» (Turøy, 2019, s.110).

Den vestlige kulturen har gått ifra å drive aktivt med musikk, til å bli stadig mer passive lyttere. Det er mange foreldre som synes det er gøy at barna responderer bra i musikkstundene i barnehagen, da de selv ikke er så musikalske. De er viktig å bevisstgjøre oss på hva musikalitet vil si og hva musikken betyr for oss. Det vil si at barn som ikke har foreldre som spiller instrumenter, men som hører musikk hjemme hver dag får oppleve musikkglede de også (Kulset, 2019, s.35).

Musikk kan få oss til å oppleve situasjoner annerledes, selv om den likevel ikke endrer situasjonen. Det vil si at en lurer hjernen på ett vis, til å for eksempel ikke være frustrert eller å kjede seg. Musikken brukes nemlig til å selv regulere mange områder i hverdagen. Det kan brukes til å dempe stress, få kroppen i gang, få motivasjon til å gjøre noe, skape bedre humør, roe ned eller å få ut sinne eller aggresjon (Kulset, 2019, s.35).

Nå i nyere tid kan vi finne musikk fra alle tider fra hele verden på musikkplattformer på telefonen. Det kan være på steder som YouTube, Spotify eller Wimp. Det er et hav med musikkbibliotek av ulike artister og sjangrer. Selv om det ikke er lenge siden «Walkman» var nytt, er det allikevel en ny tid med nye musikktenester som vi må forholde oss til (Kulset, 2019, s.36).

2.2 SANG

Når du synger skaper du et rom rundt deg som det er behagelig å være i. For å skulle synge for barn er det ikke stemmens skjønnklang som er viktig, men tilstedeværelsen og nærheten som teller, det at en synger (Berre, 2000, s.48). Sangen er vårt nærmeste musikkinstrument der sangens nære tilknytting til pust, kropp og våre følelser gjør det sentralt til hva musikk egentlig handler om (Ruud, 2005, s.182). I en barnehage der det synges mye fra et bredt sangrepertoar vil det gjøre at barn får musikalske erfaringer. Et bredt sangrepertoar vil igjen kunne utgjøre et grunnleggende material for personlige uttrykk og impulser for spontansang (Sæther og Angelo, 2012, s.99). I barnehagen har en gode muligheter til å skape en kultur for at spontansang skal kunne blomstre. Det er også viktig å vite hvor lett en også kan hemme den. Derfor kan det være lurt å tenke igjennom forholdet mellom tilrettelagte opplegg (formelle) musikkksamlinger og din egen holdning til spontane sanglige uttrykk (uformelle) i hverdagen (Sæther og Angelo, 2012, s.112).

Spontansang

Barns spontane sangkultur inngår som et vesentlig element i barnehagehverdagen. Det er sentralt i barnekulturen og omhandler kroppsbevegelser, kor og sang. Det er svært viktig at barn mestrer spontansangen. Dette da det som del av barnekulturens felles koder gir barn egne nøkler til uttrykk for å vokse som mennesker. Den blir til uten voksnes oppfordring og det er hverdagsøyeblikkene som utgjør hva som blir syngt (Bjørkvold, 2007, s.77).

Ferdigsang

Ferdigsang går inn under spontansangen og er den mest sammensatte, både musikalsk og sjangermessig. Her tar barn fritt i bruk allerede eksisterende sanger som de hører rundt seg og bygger på det. Ferdigsangene er der fra første stund. Helt i fra en er liten på stelletbordet synger foreldrene sanger for barnet. Etter hvert tar barna de sangene og bygger videre på dem både i lek alene og sammen med andre (Bjørkvold, 2007, s.79).

Å synge sammen

Det er flere forskere som har sett på det tilsynelatende magiske som skjer i hjernene våre når man synger sammen i kor. Anne Balsnes har funnet ut at korsang på amatørnivå kan føre til økt fysisk og psykisk velvære, redusere stress, bidra til positivt humør, opplevelse av mestring, følelse av samhørighet og det å bli løftet ut av det hverdagslige og inn i den magiske musikkverden. De som har gått i kor vet at man ofte går hjem ifra korøvelse med godt humør og fornyet energi (Kulset, 2018, s.32).

Det å synge sammen kan altså bidra til å øke gruppefølelsen og vil virke som et «sosialt lim». I tillegg vil en sammen kunne nyte den samme musikken selv om en opplever den ulikt. Dette fordi alle har ulike preferanser på musikk. Musikken har stor evne til å røre oss emosjonelt. Det kan være at en type musikk rører noe ved deg som er sårt, vemodig, godt eller morsomt. Dette kommer av at en assosierer musikken med en spesifikk livshendelse. I kor er det ofte mestringsfølelse og glede som blir assosiert, og det er godt å være i en slik tilhørighet (Kulset, 2018, s.33).

2.3 FORMELLE OG UFORMELLE AKTIVITETER I LYS AV SANG OG MUSIKK

Når vi skal se på formelle og uformelle aktiviteter i lys av sang og musikk er det vanskelig å finne litteratur til disse uttrykk. Dette da det brukes en del ulike forklaringer på det å ha formelle og uformelle musikkaktiviteter. For å kunne avgrense og se på begrepene vil jeg se på barnekulturen og oppdelingen av denne i lys av musikk. Her skiller gjerne forskerne mellom kultur av, med og for barn. Danbolt og Enerstvedt mener at barnekulturen som barna selv skaper er barns egen kultur. Her skaper de sine egne kulturuttrykk og kan gjelde egenproduserte sanger, regler, og musikkaktiviteter skapt av barn i situasjonene (Sæther og Angleo, 2012, s.95).

Barnekultur med barn er ofte musikkaktiviteter planlagt av voksne for barn og voksne sammen. Det kan være musikkaktiviteter, teater, samlinger med mer. Det tredje aspektet omhandler kulturprodukt laget for barn. Dette kan være barnekulturmediene som barnelitteratur, barneteateret, musikkproduksjon og kan i tillegg dreie seg om tv-program, tegneserier, filmer og dataspill (Sæther og Angelo, 2012, s.95). Det er viktig at en får plass til alle de tre barnekultur sjangrene da det er viktig å gi mulighet for voksenkultur for barn, kultur med barn og samt legge til rette for barnas egen kultur. Når en ser dette med tanke på musikksammenheng vil betydningen av at barn lærer sanger og får høre musikk bli en innføring til musikkens verden. Dette vil gi drivkraft til barns egne musikalske og spontane uttrykk (Sæther og Angelo, 2012, s.96). I en formell læringssituasjon handler det om at både den voksne og barnet er rettet direkte mot å lære hvordan de skal lage musikk. Når det er en uformell læringssituasjon omhandler det fokuset til den aktuelle (barnet) rettet direkte på hvordan lage musikk (Folkestad, 2006, s.138).

2.4 MUSIKKEN SOM MÅL ELLER MIDDEL?

For pedagoger i barnehagen er en vant til å tenke målsetting og til å spørre seg hvorfor en gjør som en gjør. Dette er også viktig i forhold til musikken. Hvorfor holder vi på med musikk? Skal musikken brukes som et mål eller som et middel? (Ese, 2007, s.79).

Musikk i seg selv kan betraktes som mål. Den har ulike kvaliteter som i seg selv har verdi for oss. Vi kan også se på musikk som et middel til å nå utenom musikalske mål. Dette kan være mål som utvikling av sosial kompetanse, fellesskap, trygghet, motorisk utvikling, følelsesmessig utvikling, kognitiv utvikling og språkutvikling (Ese, 2007, s,79).

Vi kan se på skillet mellom musikk som mål og middel som en kunstig todeling. Dette fordi det ofte handler mer om hva en har fokus på. Den viktigste essensen blir uansett å holde fokus på selve aktiviteten en holder på med og la den være mål i seg selv. Når en har fokus på aktiviteten, er fokuset ofte på hele barnegruppa istedenfor hos et enkeltbarn. Dette gjør at de fleste oftest følger med og er med på aktiviteten som er satt. Når musikken er aktiviteten vil det være en møteplass hvor alle er likeverdige aktører i samspillet. Musikk er mangfoldig og bør ikke sees på en bestemt måte. Dette er hvorfor Ese (2007) mener at det lureste er å betrakte musikken som mål i seg selv, som et middel, som en prosess og som et produkt (s.81).

3.0 METODE

Innsamling av informasjon kan gjøres på mange måter. En kan gjøre dette gjennom å se, lytte, spørre og igjennom samtaler. Det er dette vi kaller for datainnsamling, og det er viktig og ikke skulle trekke inn egne tanker og meninger, men å faktisk observere det som skjer. I etterkant når en har foretatt seg en forskningsbasert tenkning eller observasjon, vil en kunne utforske våre oppfatninger og opplevelser mot det som blir forsket på (Postholm & Jacobsen, 2014, s.43).

Å samle inn data som best mulig fanger opp virkeligheten er utfordrende. Om vi tenker svært forenklet vil dataene i en undersøkelse dreie seg om å bygge på observasjoner, utspørring og/eller eksisterende dokumenter (Johannesen & Tufte & Veiden, 2006, s. 63).

Jeg har brukt observasjon som metode under arbeidet med bacheloroppgaven. Jeg har observert en barnehage i Kina og to barnehager i Norge. I Kina var jeg 6 dager i praksis, og observerte underveis. Her var barna på avdelingen 3 år. I Norge var jeg to barnehager. En barnehage med tre avdelinger og en barnehage med fem avdelinger. Her var det barnegrupper med barn i alder 0-6 år. Jeg utførte en ikke-deltagende observasjon, der jeg satt på sidelinjen og har sett hvordan barnehagehverdagen var. Jeg hadde med et skjema jeg selv hadde laga på

forhand som skulle hjelpe meg med innsamlingen av observasjonene. Her fylte jeg ut det jeg observerte og ulike situasjoner som oppstod. I forkant av observasjonene hadde jeg en samtale med styrer om hva jeg skulle observere. Videre ble de ansatte informert av styrer, der alle ga samtykke til dette. Barna hadde ofte studenter i praksis, så at jeg kom inn og observerte viste seg å være helt i orden. Jeg fokuserte på voksnes initiativ og barnas initiativ til musikk på avdelingen. Videre observerte jeg hvilke planlagte musikkaktiviteter som ble brukt.

Denne formen for observasjon hører hjemme i kvalitativ metode, som tillater større grad av fleksibilitet enn om jeg hadde valgt en kvantitativ metode. I en kvalitativ metode kan man operere med mer åpne spørsmål og ha et mindre formelt forhold mellom forsker og deltakere. Man får også større forståelse av helheten og et bedre grunnlag for å studere prosessene i den settingen man observerer i (Dalland, 2000, s.165).

3.1 OBSERVASJON SOM METODE

Når en observerer innebærer det at forskeren er til stede i situasjoner som er relevante for studiene som skal registreres. Her er det nødvendig at observatøren registrerer og iakttar ved å erfare, se og lytte. For å registrere dataene skriver en ned det som skjer og eventuelt tar bilder eller video av det som skjer. Fordelen med det å observere er at forskeren er i direkte tilgang til feltet som en studerer. Dette skjer i de færreste andre datakilder (Johannesen & Tufte & Veiden, 2006, s. 63).

Når en observerer handler det om mye mer enn å bare se. En må lukte, høre, smake, berøre og føle. Observasjon er noe vi gjør i de fleste handlinger og situasjoner. Når en skal foreta en systematisk innsamling av data ved hjelp av observasjon, er det en forutsetning at observasjonen har et fokus. Det å fokusere vil si å sette noe i sentrum og se bort i fra andre forhold som er rundt. Hovedfokuset i en slik forskningsoppgave er problemstillingen og observasjonene blir gjort ut ifra denne. Spørsmål vi da kan stille er «Hva skal vi se etter, og hvor vi skal se etter det». Her er det viktig at en observerer handlingene og hva mennesker faktisk gjør (Postholm & Jacobsen, 2014, s.50).

På forhånd av observasjonene i Norge hadde jeg kontakt med styrerne i barnehagene. Her fortalte jeg hva som skulle skje og at det var observasjon av hverdagssituasjoner som var målet. Styrer visste i tillegg at jeg skulle se på musikkaktivitetene og hun forstod viktigheten av å ikke informere de ansatte detaljert om mine mål for observasjonen. Målet var å se hvordan personalet la til rette for og praktiserte musikk på sine avdelinger. Jeg ønsket at observasjonene skulle være så autentiske og ekte som mulig.

I de kinesiske barnehagene visste ikke barnehagen hva som var mitt fokus i bacheloroppgaven, men fikk vite dette i etterkant av observasjonene. Da kom jeg med spørsmål rundt det jeg hadde observert av musikalske uttrykksformer. Jeg gjorde dette slik for å få en større forståelse for hvorfor de gjør som de gjør.

3.2 VALG AV METODE

Grunnen til at observasjon ble mitt valg av metode er at jeg vil ha likt ståsted for barnehagene i Kina og Norge. Å observere måten musikk i barnehagen er i to ulike land, i to ulike verdensdeler er spennende. Ved å observere og se på de med likt utgangspunkt blir det enklere å skulle trekke essensen ut av observasjonene. Det vil også gjøre det mer oversiktlig og se på i drøftingsdelen.

Da jeg gikk ut i barnehagene hadde jeg med et selvlagd skjema som jeg skulle følge (Se vedlegg. 1). Dette skjemaet har en tabell hvor jeg kunne fylle inn når de voksne tok initiativ til musikkaktiviteter, barnas initiativ, planlagte musikkstunder og egne tanker/refleksjoner. Skjemaet var oversiktlig og det var lett å se og skrive inn hva som skjedde til enhver tid. Dersom jeg skulle gjort dette på ny ville jeg satt opp skjemaet på langsiden, for å få mer plass til notering. Jeg ville på den måten fått bedre «flyt» under observasjonen, og det ville blitt mer oversiktlig.

I Norge observerte jeg i to barnehager, som jeg ønsker å kalle for Barnehage-1 og Barnehage-2. I barnehage-1 var det tre avdelinger og i barnehage-2 var det fem. Varigheten av observasjonene var en time per avdeling som vil si at jeg observerte i tre timer i barnehage-1 og fem timer i barnehage-2. Jeg bestemte meg for å gjennomføre observasjonene i to tidsrammer. En tidsramme fra kl. 09.00-12.00 og en kl. 12.00-15.00. Jeg valgte å gjøre det slik fordi jeg av erfaring vet at morgentimene oftest er fylt med samlingsstund og musikkaktiviteter, mens timene fra 12.00-15.00 blir musikken lagt vekt på i mindre grad. På den måten kunne det bli interessant å studere forskjeller og likheter.

I Kina observerte jeg i en barnehage der jeg var seks dager i praksis. Jeg observerte her flere timer hver dag for å skaffe meg mest mulig data til oppgaven. Her brukte jeg skjema, noterte ned for å sette meg inn i og forstå det kinesiske hverdagsmønsteret (se vedlegg 1).

3.3 ETISKE HENSYN

Det er krav til relevans og pålitelighet med tanke på innsamling av data. I forskning er det er det viktig at dataene er relevante og pålitelige. Det betyr at det må være samsvar mellom virkeligheten som undersøkes og dataene som blir tatt i bruk. Dette blir betegnet som validitet i forskningen (Johannesen & Tufte & Veiden, 2006, s. 65).

Når en går inn i en institusjon og skal observere og tolke menneskers handlinger og atferd, stilles det strenge krav til det etiske. Dette har jeg sett viktigheten av og anonymiserte både barnehage og avdelinger fra første skrivestund. På den måten er det vanskelig for andre å finne ut hvilke barnehager som har blitt observert. Jeg sendte på forhand et informasjonsskriv til styrerne, for å informere om at alt ble anonymisert (se vedlegg. 2). Det var viktig for meg at alle skulle føle trygghet rundt det å delta i mitt forskningsprosjekt.

4.0 DRØFTING

I drøftingsdelen vil jeg se på hva observasjonene jeg gjort i Norge og Kina forteller meg. Videre vil jeg se dette i lys av litteratur og drøfte funnene mine opp mot egne erfaringer.

Da jeg skulle inn i avdelingene og observere, hadde ikke personalet fått vite at det var musikken som var hovedfokuset, som var et bevisst valg fra min side. Jeg valgte å gjøre det slik, da jeg ikke ville at de ansatte skulle endre måte de jobbet på. Mitt ønske var å observere en helt vanlig barnehagehverdag, slik den er.

Jeg kommer til å skrive om punktene under i kronologisk rekkefølge der jeg starter med funnene fra observasjonsskjemaet. Deretter vil jeg se hvordan det blir brukt i de norske barnehagene og i den kinesiske barnehagen. Videre skal jeg se de opp imot hverandre og se om barnehagene kan inspirere og eventuelt lære noe av hverandre.

Jeg har valgt å legge drøftingen sammen med resultatene av observasjonene, for å lettere kunne gjøre koblinger og se sammenheng mellom teorikapittelet og mine funn. Jeg vil forsøke å svare på problemstillingen ved å drøfte det jeg har observert i lys av mine teorier som tidligere er presentert i oppgaven. «Det er igjennom drøftingen du skal vise hva du har lært av prosjektet ditt, og hvordan denne kunnskapen henger sammen med det som allerede eksisterer av kunnskapen på området» (Dalland, 2000, s.110).

4.1 VOKSNES INITIATIV

Ved å se på observasjonsskjemaet som jeg har lagd og brukt, kan vi se nærmere på denne spalten om voksnes initiativ. Det første jeg ser er den store forskjellen mellom den kinesiske og de norske barnehagene. Skjemaet viser at det er mye mer voksent initiativ i den norske barnehage kontra den kinesiske. Dette er ut ifra hva en ser når det observeres. Det er ikke nødvendigvis slik at de voksne i de norske barnehagene tar mer initiativ enn i den kinesiske barnehagen. Det blir derfor mer naturlig å se på det som de «voksnes spontane initiativ».

I de norske barnehagene var de voksne delaktige i musikken som skjedde på avdelinga. De kunne spontant lage til en musikkstund, finne høytalere og sette frem elementer som fremmer barns musikkglede. Dette var veldig likt på tvers av avdelingene og barnehagene som jeg observerte. Det var også voksne på avdelingene som viste tydelig at de selv hadde en glede av å bruke musikk, og brukte sang og musikk på ulike og kreative måter. Danbolt og Enerstvedt hevder at barnekulturen barna selv skaper er barns egenkultur (Sæther og Angelo, 2012, s.95). På bakgrunn av gjennomført observasjon og relevant litteratur kan en si at barnekultur av, med og for barn er svært viktig. Sæther og Angelo viser at musikkammenhengen vil gi drivkraft til barns egne musikalske og spontane uttrykk (2012, s.96). Observasjonene har stor sammenheng med den relevante litteraturen, ved at de ansatte bidrar til å fremme musikkglede og skape gode musikkstunder for og med barn. Det er tydelig at de voksne tar del i musikk aktivitetene som skjer på avdelingen og legger til rette for barna. Dette kan vi trekke tilbake til den formelle læringssituasjonen som omhandler det at barnet og den voksne begge er rettet direkte mot det å lære musikk (Folkestad, 2006, s.138).

I den kinesiske barnehagen observerte jeg at de ansatte ikke hadde samme måte å drive voksent initiativ på. Det skjedde ikke spontane eller uforutsette musikkstunder på lik linje som i de norske barnehagene. Det jeg så av voksent initiativ var i de planlagte musikkstundene. Da kunne den voksne som hadde musikkansvaret stille seg opp og barna måtte imitere det den voksne gjorde. Pedagogen kunne også si en regle, så kunne barna svare i kor på reglen. Musikk som hjelpemiddel i de ulike hverdagssituasjoner som måltidet eller ved ulike aktiviteter ble også brukt. Når vi ser dette i lys av litteraturen handler det om barnekultur med barn, hvor musikkaktiviteter laget av voksne for barn var hovedfokuset. Sæther og Angelo skriver at kulturprodukt laget for barn kan være barnekulturmediene som barneteater, barnelitteratur og musikkproduksjon (2012, s.95). Musikkproduksjon av voksne for barn er det som blir relevant litteratur når en ser måten de kinesiske barnehagelærerne jobber med musikk på i barnehagen. Observasjonene rundt voksent initiativ i den kinesiske barnehagen hadde tydelig sammenheng med litteraturen som omhandlet kultur for barn.

Barnehagene i Norge og Kina drives svært ulikt. Det vi ser er at i de norske barnehagene er de voksne mer delaktige i aktivitetene som er spontane. I barnehagen i Kina vil jeg si det var mer struktur og mer planlagt form for musikkaktiviteter som gjør at det ikke er like mye rom for spontanitet. Som vist i litteraturen er spontanitet og barns spontansang svært viktig, å noe den kinesiske barnehagen kunne hentet inspirasjon fra.

4.2 BARNAS INITIATIV

Jeg har erfart at i de norske barnehagene er det meste av musikken og musikkaktiviteter preget av barns initiativ. Det kan være at barn viser interesse for et instrument eller en sang, som de voksne tar i bruk eller lager en samlingsstund eller en situasjon ut av senere. I samlingsstund er det mye basert på barns ønsker av sanger. I observasjonene var det tydelig når de voksne så barnet i ulike situasjoner, og viste anerkjennelse til barnet ved at de svarte på det barnet sa eller gjorde. Eksempel fra observasjonene er:

«Det er påkledning før barna går ut. Ei lita jente ser på den voksne som er i påkledningssituasjonen og sier med ertende stemme: «Du er en iskrem, du er en banan». Den voksne ser på jenta og svarer med samme ertende rytme; «Nei det er jeg ikke, du er en kake, du er en drue». Barnet smiler og svarer; «Nei det er jeg ikke, du er en...»,». Slik forsetter barnet og den voksne reglen de nettopp lagde sammen».

Dette er en av de mange observasjonene jeg foretok meg i de norske barnehagene rundt barns initiativ. Jeg tror vi i Norge har mye fokus på dette grunnet barns medvirkning som er nedfelt i rammeverket. I Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017, s.27) står det at barnehagen skal ivareta barns rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

I den kinesiske barnehagen jeg observerte i så jeg kun ett tilfelle hvor det var spontansang av barn. Dette var etter en planlagt musikkaktivitet de hadde hatt og de var på vei ut av avdelingen for å ha nye aktiviteter utendørs;

«Et barn nynner på en sang som de nylig hadde hatt i musikkaktiviteten. Hun ser på den voksne og forsetter å synge på sangen. Den voksne som er i nærheten ser at barnet ser på henne når hun synger og begynner å synge med barnet».

Jeg stilte spørsmål til den voksne etter dette om hvorfor det ikke var mer av barns initiativ i barnehagen og hvorfor de voksne ikke la opp til det. Hun kunne da fortelle meg at det var regler som gjorde at de voksne ikke hadde lov til å blande seg i barns egen lek. Om det var musikk eller om de lekte med dukker og hadde teselskap. Det var ikke lov å ta del i barnas aktiviteter med unntak av at barna fysisk tok med de voksne inn i leken eller viste interesse for det.

Det blir veldig tydelig å se forskjell på barnas initiativ i de forskjellige barnehagene i Norge og Kina. Av alle mine observasjoner fikk jeg observert ett tilfelle i den kinesiske barnehagen hvor det var basert på barns initiativ. I den norske barnehagen var det tilnærmet like mye barneinitiativ som voksen. Lærerrollen er ette mine observasjoner svært ulik i Norge og Kina. Kulturen vi er vokst opp i er forskjellig, og dette er trolig en medvirkende faktor til hvordan barnehagestrukturen er.

Det at Norge har så mye vekt på barns initiativ og barns spontane sangkultur er for oss nordmenn viktig. Barns medvirkning samt å skape rom for spontansangen bidrar til at barna blir selvstendige og trygge, som igjen gjør at de utvikler identiteten sin. Bjørkvold hevder at det er svært viktig at barn mestrer spontansangen (2007, s.77).

I Kina har de et annet syn på barneinitiativ enn i Norge. Da jeg fikk vite at de ikke hadde lov til å «blande» seg i barns frilek, uten at barna selv inviterte de, var det nytt for meg. Dette var deres måte å ikke ødelegge barns egne tanker og fantasier. De mente at det var å ødelegge barns egen lek dersom de kom inn i den uten invitasjon. Når vi vet at det er slik de i den kinesiske barnehagen ser på barns initiativ, blir det vanskelig å skulle finne noe en kan lære av hverandre. Vi ser ulikt på barneinitiativ og har ulik måte å jobbe på, noe som er svært interessant.

4.3 PLANLAGTE MUSIKKAKTIVITETER

Av planlagte musikkaktiviteter i mine skjemaer, ble det tydelig at den kinesiske barnehagen hadde mer fokus på dette enn barnehagene i Norge. Det blir vanskelig å skulle se på observasjonsskjemaet og tenke «sånn er det». Her spør det hvordan en ser på de planlagte musikk aktivitetene. Det har også noe å si hva som kjennetegner en planlagt musikkaktivitet.

Av observasjoner som er tatt i de norske barnehagene, hadde alle avdelingene en fast dagsrytme, hvor samling med musikk, sang før måltid og sang før frukt var vanlig. Dette blir i mine øyne sett på som planlagte musikkaktiviteter. Noen var planlagt på forhånd, mens andre tok det litt mer på sparket. Oftest dreide det seg om hva barna ville synge, de faste sangene som omhandlet dagen, været og klær til når de skulle ut. Før en samling kunne det også være at de ansatte spurte hvem som skulle ha samlingen. Dette tyder på at samlingen blir til spontant uten å planlegge detaljene for valg av sang, regler med mer.

I den kinesiske barnehagen hadde de planlagt musikk til de fleste aktiviteter. Det var innspilt musikk til enhver aktivitet. Egen musikk som ønsket barna velkommen, egen for at frokosten startet, frokosten snart tok slutt, når barna skulle gå på do og når de skulle vaske hender. Listen er lang med sanger som de hadde som hjelpemiddel i de ulike aktivitetene. De hadde også korsamling hvor barna satt på stoler i tre rader og fulgte en musikk lærer som spilte piano. Ser vi på alt dette som planlagte musikkaktiviteter, driver den kinesiske barnehagen mye mer med dette enn det de gjør i Norge. Om vi ikke ser på den innspilte musikken som aktiviteter i kategorien «planlagt musikkaktiviteter», har Norge og Kina tilnærmet likt oppsett. Noe som fasinerer meg etter å ha observert måten den kinesiske barnehagen bruket musikk på, er hvordan de norske barnehagene bruker musikken. Når vi ser viktigheten av passiv bruk av musikk burde dette være noe de norske barnehagene tok mer i bruk. Musikkundervisningen på barnehagelærerutdanninga har hovedfokus på musisering og det å ha aktiv deltakelse. Her bør passiv musisering og det å se på musikken som pedagogisk hjelpemiddel bli mer tydelig i utdanninga, da vi ser viktigheten av det i forhold til struktur, orden og barnehagehverdagen generelt.

Musikkaktivitetene som var planlagte i Kina var korsamlingen. Her viste det seg å være mye mer planlagt på forhånd i forhold til en samling i Norge. Når jeg spurte barnehagelæreren i Kina som hadde korsamlingen, kunne hun fortelle meg at det var hun som hadde hovedansvaret for musikkfaget. Dette da hun hadde musikkfag i utdanningen sin. Hun forklarte deretter at det måtte være en av de fire barnehagelærerne på avdelingen som måtte ha musikk som hovedfag eller ha ekstra utdanning. Det var også et krav om at alle på avdelingen kunne spille piano. Det var tydelige mål rundt musikken i den kinesiske rammeplan (guidelines). Hun viste deretter en bok hvor det var eksempler de kunne trekke inn i samlingene. Dette ble som inspirasjon i korsamlingene for å nå målene som var satt i musikkfaget. Her var det tydelige føringer for sanger og musikk aktiviteter som de skulle komme igjennom før barnehageåret var omme.

Dette er et av de punktene jeg synes har vært mest interessant å se på, i forhold til likheter og ulikheter. Om vi ser på den norske rammeplanen, ser vi at det er vage mål for musikk. I observasjonsskjemaet blir det tydelig å se under «planlagte musikkaktiviteter».

Musikkaktivitetene i de norske barnehagene dreier seg for det meste om spontane hendelser. Dette er noe jeg har sett i flere av de barnehagene jeg har jobbet i og under observasjonene i denne oppgava. Jeg vil si at flere later til å være låst fast i et mønster, hvor samlingene består av tilnærmet det samme hver dag. Barns medvirkning blir ofte brukt som begrunnelse for hvorfor musikkaktivitetene drives som de gjør. Her blir det viktig å rive seg løs fra den faste rytmen. Grunnen er at barn har stor nytte av å tilegne seg en bredere kunnskap, større sangrepertoar og musikkforståelse. Sæther og Angelo hevder at et bredt sangrepertoar vil utgjøre et grunnleggende material for personlig uttrykk og impulser for spontansangen (2012, s.99). Når det gjelder planlagte musikkaktiviteter kan de norske barnehagene lære noe av måten den kinesiske barnehagen driver musikkaktiviteter på. Dette da de har stort fokus på og lære barna nye sanger og vise til ny musikk.

Den kinesiske barnehagen bærer preg av at det er lite av barns medvirkning i musikkaktivitetene. I Norge ser vi på barns musikkglede og spontansangen som viktig litteratur. Barn har et behov av å uttrykke seg med humor, tøye musikalske grenser i forhold til sang, rytme, rim og regler. Barn lærer å kjenne seg selv bedre ved å ta i bruk musikken da det inngår i identitet og identitetsutvikling (Ruud, 2016, s.65). Dette er noe som den kinesiske barnehagen kunne lært i fra den norske.

4.4 SPONTANE MUSIKALSKE UTRYKK

Spontane musikalske uttrykk jeg mener blir vesentlig å nevne. Det er stor kontrast i hvordan det blir brukt i de norske og kinesiske barnehagene. Under observasjon i de norske barnehagene så jeg flere tilfeller der både voksne og barn utrykte seg med spontane musikalske uttrykk. De voksne brukte ofte dette ved å avlede eller trøste barn i ulike situasjoner. For øvrig ble instrumenter og andre ulike element også flittig tatt i bruk. Disse virkemidlene så jeg fikk barna til å finne ro og glede i en ellers til dels travel barnehagehverdag. Musikk for oss er betydningsfull, blir ladet med kraft, verdier, emosjoner og skaper en stemning (Ruud, 2013, s.73). Av flere observasjoner ble musikken tatt frem av de voksne ved spontane situasjoner. Dette som hjelpemiddel i hverdagslige situasjoner. Det kan vises ved dette eksempelet;

«Noen av barna har ikke funnet helt roen i frilek. Den ene voksne finner frem et teppe. «Skal vi reise på det magiske teppet?» «Ja» sier noen av de barna som ikke gjorde på noe. «Vi reiser til Afrika» sier han ene, og de setter seg alle på teppet.» Da flyr vi, skal vi synge dyrene i Afrika?» «Jaa» svarer barna, og de begynner å synge».

Her viser den voksne at hun ser barna og bruker spontane musikalske uttrykk for at barna skal komme inn i leken. Innlevelse henger godt sammen med de spontane musikalske uttrykkene og som ble vist tydelig i eksempelet fra den norske barnehagen.

Barna brukte også spontane musikalske uttrykk. Barn er fantasifulle og til tider er de i sin helt egen verden. Jeg opplevde flere ganger at barna nynnet på sanger eller diktet opp egne sanger og regler. Dette ser jeg i ettertid på som barns måte å utrykke spontane musikalske uttrykk. De brukte også ofte dette for at de voksne skulle høre/se de, slik at de fikk anerkjennelse eller at de voksne tok del i situasjonen.

I Kina var det ikke like mye spontane musikalske uttrykk. Det var tilstede, men i mye mindre grad. Dette kan ha noe med hvordan barnehagehverdagen er satt opp. I Kina har de etter mine observasjoner en strammere dagsrytme enn i Norge. Dette kan jeg forstå da det er få voksne på mange barn i forhold til i en norsk barnehage. Det gjør at de har opplegg for barna hele tiden og det er mindre rom for frilek. Det blir da ikke så mange situasjoner for barna til å komme med sine spontane musikalske uttrykk. I Norge er situasjonen en annen, da en i barnehagen har mye mer frilek i løpet av dagen. Av inspirasjon og lærdom om spontane musikalske uttrykk, kan barnehagen i Kina dra nytte av hvordan dette gjøres i norske barnehager.

4.5 FERDIGSPILT MUSIKK

Med ferdigspilt musikk mener jeg musikk som en spiller for barna av artister eller komponister. Musikk finner vi i Norge inne på musikkplattformer. I Norge har barnehagene kjennskap til det å bruke ferdigspilt musikk. Det var ikke uvanlig og finne frem en høyttaler og spille musikk av noe slag i barnehagen. Høyttaleren tok de gjerne med inn på pute-rommet eller ut i sandkassen. Det lot til å være tilfeldig når musikk ble spilt i avdelingene. Ut ifra observasjonene mine viste det seg at det oftest var voksne med egen interesse for musikk, som gjerne tok frem høyttaler eller annet og spilte musikk for barna. Dette er noe vi ofte kan se i de norske barnehagene. De ansatte med egeninteresse for et felt, bruker ofte dette i sin barnehagehverdag. Bjørkvold skriver at barn tar fritt i bruk allerede eksisterende sanger som de hører rundt seg og bygger på det (2007, s.79). Her ser vi viktigheten av det å bruke ulike former for musikk. Barna får stimulering ved ferdigspilt musikk som gjør de i stand til å videreutvikle sine egne versjoner av musikken igjennom spontansang.

I Kina var det brukt mye mer ferdigspilt musikk, som stod til kontrast med den norske barnehagen. Mitt første møte med musikk i den kinesiske barnehagen vises med dette eksempelet;

«Barna kommer inn i avdelingen til musikk som spilles. De setter seg på plassene sine. Det kommer en ny sang, denne indikerer at måltidet har startet. Dette vet barna da de med en gang når sangen starter trekker skålen med frokosten mot seg og begynner å spise. Litt ut i måltidet kommer det en ny sang. Noen av barna ser til å forte seg med maten litt mer en ved forrige sang. Denne sangen indikerte at måltidet snart var slutt og at en måtte skynde seg for å spise opp»

Det å starte observasjonene i Kina med det som første musiske inntrykk var sterkt. Det var fasinende å se hvor stille det var på avdelinga, og hvor bra det funket. De voksne som jobbet der sa tilnærmet ingenting og det var en rolig stund helt fra de kom inn døren. Det var tydelig at de ansatte hadde tatt i bruk ferdigspilt musikk til hjelp som et pedagogisk virkemiddel i barnehagehverdagen. Jeg spurte litt rundt hva type musikk som ble spilt og hva låtene handlet om, kunne de fortelle meg at de hadde valgt dette ut fra rytme og innhold. Det var viktig med rolig sang i starten av måltidet der sangen omhandlet mat, riktig behandling av kjøtt, planter og viktigheten av å ikke kaste mat. Videre i måltidet var det viktig med rytmeskift da det ga effekt på at barna brukte raskere bevegelser. Dette viser at det var veldig instrumentell bruk av musikk, helt ned til detaljer og temposkift.

Det å få lov til å observere at en med så enkle grep oppnår så gode resultat, synes jeg er svært interessant. Jeg tenkte mye på forskjellen til norske barnehager i disse måltidsituasjoner hvor det ofte kan bli støy og at de ansatte kan føle seg litt motløse. Her ser jeg virkelig potensiale til at den norske barnehage kan trekke ut litt av essensen til den kinesiske barnehagens måte å bruke ferdigspilt musikk på.

Jeg vil hevde at de ansatte i de norske barnehagene ofte tar frem høyttaleren for å skape musikkglede og hverdagsglede, noe som er viktig. Likevel mener jeg det å bruke ferdigspilt musikk som pedagogiske virkemiddel i barnehagen slik som den kinesiske gjorde, kan skape en bedre flyt i den norske barnehagehverdagen. Det ble også tydelig i observasjonene at de kinesiske pedagogene var mye mer private og profesjonelle en de norske pedagogene. Det var helt utenkelig at de kinesiske ansatte i barnehagen tok på musikk på grunn av egne interesser. Jeg finner dette interessant, da det er helt vanlig at norske pedagoger tar på musikk de selv liker. Her har de norske pedagogene noe å lære i fra de kinesiske ansatte.

4.6 Å SYNGE SAMMEN

Det å synge sammen gir barn og voksne følelsen av fellesskap og det å ha tilhørighet i noe en gjør sammen (Kulset, 2018, s.33). I den norske barnehage var dette noe som barna gjorde hver dag i samlingsstunden, før måltid og før frukt. Det hendte også at de sang sammen i andre settinger, da ofte på barns initiativ. Den typiske formen av samling og det å synge i sammen i Norge er når barna og de voksne sitter på gulvet i en sirkel. Den voksne kan bruke instrumenter, bildekort eller figurer som supplement og hjelpemiddel til sangene. Den norske og den kinesiske barnehagen gjør dette svært ulikt.

Mens de norske barnehagene har mer nærhet og spiller ofte på barns medvirkning, har den kinesiske barnehagen mer fastsatt program. Her sitter barna på tre rader med stoler hvor de får beskjed om å synge en sang etter pianoet som barnehagelærerne spiller;

«Barnehagelæreren ankommer rommet og barna reiser seg. De setter seg og hun sier hva sang som skal synges for dagen. Hun spiller tre toner som går oppover i toneleie og barna reiser seg. Deretter synger de sangen som ble sagt. Når sangen er ferdig spiller barnehagelæreren tre toner som går nedover i toneleie og barna setter seg. Slik forsetter musikkamlingen».

Her er det tydelig at barnehagen i Kina praktiserer det å synge i fellesskap ved å ha kor. Å observere dette synes jeg var spennende og spesielt da jeg ikke hadde sett noe lignende. Igjen synes jeg det er imponerende at de klarer å ha barna stille og til å kunne gjennomføre en slik kor-samling uten komplikasjoner. Det ble svært tydelig for meg at denne måten å drive musikkamling på har vært innøvd siden første dag barna begynte i barnehagen. Det er det som er normalen for dem og barnehagehverdagen deres. Det kan synes at det å ha en stram struktur skaper oversikt og forutsigbarhet for barna. Dette er elementer som igjen skaper trygghet for barna. Det skal sies at barna både i norske og kinesiske musikkstunder ser ut til å trives da det er blide ansikt å se til tross for ulik gjennomføring av arbeidsmetode.

Når en ser måten de kinesiske pedagogene strukturerer musikkksamlingene sine på, er det tydelig at det i all hovedsak er forankret i læreplaner og teori. Utover dette kan vi se at både Kina og Norge praktiserer det med å synge sammen i barnehagen. Definisjonen på det å synge sammen er ulik, men essensen av å synge i fellesskap er der. Kulset sier at barn får ved å synge sammen følelsen av å skape noe felles, som er viktige verdier for å bidra til å skape noe med og for barn. Dette går igjen inn under det å skape kultur av, for og med barn (2018, s.32). Om vi ser på de norske barnehagenes måte å ha samling på, skaper de voksne en stund for og med barn. Den kinesiske barnehagen skaper musikk for barn, og er ikke så deltagende som de norske pedagogene. Dette kan vi se på i forhold til den formelle læringssituasjonen hvor den voksne og barnet er rettet direkte mot det å lære hvordan lage musikk.

4.7 MUSIKK SOM MÅL ELLER MIDDEL?

Da jeg leste igjennom observasjonene mine, valgte jeg å ha fargekoder på enkelte funn. Jeg sorterte og markerte «musikk som mål» i en farge og «Musikk som middel» i en annen, for å skaffe meg mer oversikt. Det å skulle skille de to merket jeg var vanskelig, da jeg erfarte at det meste kunne plasseres inn under begge kategorier. Når jeg da gikk over observasjonene mine nøye viste det seg at det meste av musikkaktiviteter både i den norske og den kinesiske barnehagen kan settes under begge. Her handler det om hva du som observatør har fokus på.

I barnehagen i Norge så jeg for eksempel sangen før måltidet som middel. Her tenkte jeg at sangen ikke var selve målet, men forberedelse til måltidet. Etter å ha tenkt litt på det, ser jeg at målet også kan være sangen. Det er fordi at det å samles, skape glede og ro rundt måltidet kan være et viktig mål i seg selv. I den kinesiske barnehagen så jeg mye av de ferdigspilte sangene som middel, da det ikke var selve aktiviteten, men hjelpemiddel til måltidet. Jeg så i ettertid at det også kan være et eget mål i seg selv, som delmål til den faktiske aktiviteten.

Det skal sies at de kinesiske barnehagene har en helt annen struktur enn den norske barnehagen når det kommer til bruk av musikk som mål og middel. Bare det at barna har en sang som setter rutinene for hva som skal skje er et element som fasinerer meg. Det skapte trygghet og ro på avdelingen. Ved å observere den kinesiske barnehagen så det ut som at alt av musikkaktivitetene deres hadde en form for mål eller mening. Da jeg spurte de ansatte hadde de alltid et svar på hvorfor de gjorde som de gjorde.

Etter å ha lest pensum og reflektert over musikken som mål eller middel ble det tydelig for meg det Kirsti Ese hevdet. Ho mener at musikken er like viktig som mål i seg selv eller som middel til å nå et annet mål. Det viktigste er at aktiviteten er selve fokuset og at det blir en fin stund for barna med voksne som viser initiativ for det de driver med (Ese, 2007, s.81). Når en ser litteraturen opp imot observasjonene blir det tydelig at dette blir ivaretatt i de norske og i de kinesiske barnehagene. Fremgangsmåten er ulik, men det å sette musikken fremst er der. Likevel bør en tenke på musikk som mål eller middel, da det er viktig å minne seg selv på hvorfor vi gjør som vi gjør.

5. AVSLUTNING

Fokuset i arbeidet med denne oppgaven har vært å få kunnskap og en forståelse for hvordan en i norske og kinesiske barnehager praktiserer musikk. Videre ville jeg se på de formelle og uformelle musikkaktivitetene som begrep. Jeg ville også se på hva som er hovedforskjellene og likhetene mellom de to lands barnehager og hva jeg mener de kan inspirere hverandre på.

Før jeg begynte skriveprosessen i bacheloroppgaven min, hadde jeg en formening om hvordan musikken ble brukt i de norske barnehagene. Dette grunnet mange år i bemanningsbyrå, hvor jeg har vært innom utallige barnehager i ulike deler av landet. Jeg erfarte i starten på utdanningen at det var lite fokus på musikk. Dette stilte jeg meg spørrende til. Det var naturlig for meg som alltid har vært interessert i musikk, å lese meg opp på teori i musikkfaget. Her fikk jeg et innblikk i ulike måter å se på musikk og sang, og fikk mange ideer til hvordan en kan bruke musikken i barnehagen. Viktigheten av musikkens egenverdi ble tydelig presentert i teorikapittelet.

Da jeg kom inn på emnet «Kulturforståelse og komparativ pedagogikk», ble det tydelig for meg hva jeg ville fokusere på i min bacheloroppgave. Jeg ville se på musikken i kinesiske barnehage slik som jeg hadde gjort i den norske. Gjennom arbeidet med min bacheloroppgave ville jeg observere barnehager i Norge og Kina, for å se på forskjeller og eventuelle likheter. I lys av teori og observasjoner jeg har jobbet med, fant jeg ut at to norske og en kinesisk barnehage så og brukte musikk ulikt. Jeg fant både likheter og ulikheter da jeg sammenlignet den norske og den kinesiske barnehagen.

Jeg har opplevd at musikken i norske barnehager blir brukt ulikt på tvers av avdelinger og barnehager. Dette viste seg å være en av de største forskjellene jeg observerte. Musikken har vist seg å være en stor del av hverdagen til barna og de voksne i barnehagene i Norge og Kina. De fleste barnehagene bruker musikken oftest ved samlingsstund og rundt måltidet. I Kina blir den mye brukt som et hjelpemiddel for å strukturere dagen og ved samling (korsamlinger).

Jeg har sett at barnehagene i Norge ikke har en fast måte å drive musikk på. Dette kan blant annet skyldes at det er mangel på klar målsetting. Tidligere nevnte jeg at det står lite konkret om mål for musikken i rammeplanen. Det som står omhandler kunstfagene og det er svært generelt. Jeg mener at utdanningen heller ikke har særlig fokus på musikken, som gjør at jeg frykter at de kommende barnehagelærerne ikke får den kunnskap som trengs om viktigheten av musikk. Jeg stilte meg spørrende innledningsvis angående musikken i barnehagene i Norge.

Jeg vil foreslå at det kunne vært mer variasjon i musikkaktivitetene i den norske barnehagen. Hadde det vært tydeligere målsetting av musikk, tror jeg det kanskje ville blitt enklere for pedagogene å drive med musikk for musikkens skyld og som pedagogisk virkemiddel. Det viste seg å være mye mer fokus på å begrunne for musikken og musikkaktivitetene i den kinesiske barnehagen ut fra mine observasjoner. Dette er noe jeg mener vi kan lære fra deres måte å arbeide med musikk på. Noe vi i den norske barnehagen gjør er å lage rom for spontansangen og danne rom for barnekulturen. Dette vil jeg si er noe barnehagene i Kina hadde hatt nytte av å trekke inn i sin virksomhet.

Ser vi på problemstillingen hvor jeg spør hvordan sang og musikk blir brukt i formelle og uformelle aktiviteter, har dette kommet tydelig til uttrykk. De norske barnehagene har for det meste uformelle sang- og musikkaktiviteter. Det vil si at det skjer tilsynelatende tilfeldig og spontant, som tydelig kom frem i drøftingen. En mulig årsak kan være at målet med musikk i barnehagens rammeplan er uklar og lite presis.

I barnehagen i Kina observerte jeg for det meste formelle musikkaktiviteter. Det kommer trolig av måten deres rammeverk (guidelines) er lagt opp og oppbyggingen av barnehagevirksomheten. Dette kan være med på å utgjøre grunnlag til at det er mindre uformelle aktiviteter i den kinesiske barnehagen.

Jeg tror de norske og den kinesiske barnehagen kunne hadde hatt nytte av å ta lærdom av hverandre. Det kan synes som at det er viktig med gode formelle aktiviteter på samme måte som det er med de uformelle.

Ved å jobbe med bacheloroppgaven har det kommet flere spørsmål som jeg stiller meg undrende til. Stilles det for få krav innen musikk i den norske barnehagelærerutdanning? Har vi nok musikkferdigheter og bruker vi det pedagogisk på en rik og variert måte? Burde det vært mer fokus på målsetting rundt musikkfaget i utdanningen? I Kina ble jeg fortalt at alle som jobber som barnehagelærere må kunne spille piano og ha gode musikkferdigheter. Den ene av de fire barnehagelæreren på avdelinga måtte i tillegg ha videreutdanning/hovedfag i musikk. Er dette noe som også burde blitt innført i Norge? Dette er synspunkt og spørsmål som jeg ville forsket videre på dersom jeg skulle tatt en videreutdanning innen musikk.

Det har vært interessant å se hvordan de ulike formelle og uformelle musikkaktivitetene har vært på tvers av landene. Etter å ha dukket ned i problemstillingen har jeg økt min egen kompetanse rundt tematikken betydelig. Det å lære om musikken i en annen kultur og hvordan det drives i praksis, ser jeg på som en nyttig erfaring å ta med meg ut i arbeidet som kommende barnehagelærer. Ved å se på ulikheter og likheter mellom bruken av musikken, får vi en videre forståelse av musikk i sin helhet. Denne erfaringen og kunnskapen ville jeg ikke vært foruten.

LITTERATURLISTE:

- Berre, Å. (2000). *Musikk med de minste*. Oslo: Pedagogisk Forum.
- Bjørkvold, J. R. (2008). *Det musiske mennesket* (Utg. 8). Oslo: Freidig Forlag.
- Dalland, O. (2000). *Metode og oppgaveskriving for studenter*. Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Ese, K. (2007). *Av glede lager vi musikk: Sang og rytmikk for barnehage og småskole*. Oslo: Norsk Musikforlag.
- Folkestad, G (2006). "Formal and informal learning situations or practices vs formal and informal ways of learning". *British journal of Music Education*, 23(2), 135-145.
- Doi:10.1017/S0265051706006887.
- Johannesen, A. & Tufte, P.A. & Veiden, P. (2006) *Å forstå samfunnsforskning*. Oslo: Gyldendal.
- Kulset, N. (2018). *Din musikalske kapital*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Kulset, N. (2019). *Musikk og andrespråk: Norsk tilegnelse for små barn med et annet morsmål* (utg. 2). Oslo: Universitetsforlag.
- Kunnskapsdepartementet. (2017). *Rammeplan for barnehagen: Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver*. Hentet fra <https://www.udir.no>
- Postholm, M. B. & Jacobsen D. I. (2014). *Læreren med forskerblick: Innføring i Vitenskapelig metode for lærerstudenter*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.
- Ruud, E. (2005). *Lydlandskap: Om bruk og misbruk av musikk*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Ruud, E. (2013). *Musikk og identitet*. (utg. 2). Oslo: Universitetsforlaget.
- Ruud, E. (2016). *Musikkvitenskap*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Sæther, M. & Angelo, E. (2012). *Barnet og musikken: Innføring i musikkpedagogikk for barnehagelærerstudenter* (Utg. 3). Oslo: Universitetsforlaget.
- Turøy, A. K. W. (2019). *Sanglig utvikling og musikalsk fellesskap i barnehagen*. I T. B. Schei (Red.), *Musikkpraktisk klokskap*, s. 110. Bergen: Fagbokforlaget.

Vedlegg:

Vedlegg 1: Toms skjema

Vedlegg 2: Informasjonsbrev

Vedlegg 3: Observasjoner i Norge

Vedlegg 4: Observasjoner i Kina

Observasjonsdokument:
Hver kolonne er 15 min

Barnehagen	Barnas initiativ	Voksnes initiativ	Planlagt musikkstund	Mine refleksjoner/tanker
15 min.				
15 min.				
15 min.				
15 min.				

Vil deres barnehage ... delta i forskningsprosjektet

” [Bacheloroppgave innen musikk]”?

Dette er et spørsmål til deg om å delta i bacheloroppgava mi, hvor formålet er å *[Observere barna og deres barnehagehverdag]*. I dette skrivet gir vi deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

Jeg holder for øyeblikket på med å skrive en bacheloroppgave med vekt på musikk. Jeg vil se hvordan barna sin hverdag er og se om barna tar inn musikk på eget initiativ, om det er sang og musikk i samlingsstund etc. Jeg kommer til å være 1 time i hver avdeling for å observere om det er noen form for generell musisering. Formålet med observasjonen er å se komparativt på musikk og sang i barnehagene i Norge mot kinesiske barnehager.

Problemstillingen lyder som følger; *Hvordan blir musikk og sang brukt i formelle og uformelle aktiviteter i norske og kinesiske barnehager?*

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Høgskulen på Vestlandet (HVL) er ansvarlig for prosjektet.

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Jeg har bestemt meg for å spørre tilfeldige barnehager hvor hovedvekten ikke ligger på musikk og sang. Dette da det ikke var noen av barnehagene vi besøkte i kina som hadde særlig vekt på musikk. Det blir derfor mer rettferdig da barnehagene blir stilt likt. Jeg har tenkt å observere 5 ulike barnehager for å få et vidt spekter i hvordan barnehagehverdagen ser ut for barn i Norge.

Hva innebærer det for dere å delta?

Metoden som er valgt i oppgaven er observasjon. Jeg har et ønske om å få 1 time på hver av avdelingene (småbarn, mellom og storbarnsavdeling). Jeg kommer til å ha med et skjema hvor jeg noterer det som skjer av tilfeldige musikkhendelser og mer planlagte aktiviteter. For å kunne delta er det ønskelig at flere avdelinger er med. Det skal ikke tilrettelegges noe fordi jeg kommer, heller en helt vanlig dag der en gjør som en pleier.

Informasjonen som blir innhentet er alt anonymisert. Observasjoner er generelle og det skal ikke være med navn på verken barnehage, navn på barn eller navn på avdeling. Informasjonen blir beskrevet som svært generelle og eksempel på dette kan være:

«I en barnehage i Bergen var jeg innom en småbarnsavdeling. Her var det 14 barn fordelt på 4 voksne».

Foreldre og foresatte av barna kan få informasjonsskrivet om det er et ønske ved å ta kontakt på forhånd.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke samtykke tilbake uten å oppgi noen grunn. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

Ditt personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Vi vil bare bruke opplysningene om deg til formålene vi har fortalt om i dette skrivet. Vi behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket.

- *Det er bare jeg som vil ha tilgang til informasjonen og observasjonene. Veileder vil få se det anonymiserte skrivet.*
- *Jeg vil allerede ved første stund ha anonymiserte navn på observasjonsskjemaet. Dette da det bare er jeg som observatør som trenger å vite hvor informasjonen stammer i fra. Ved å anonymisere barnehagen og avdelingene før en kommer ut sikrer vi at ingen uvedkommende får tilgang til observasjonene.*

Hva skjer med opplysningene dine når vi avslutter forskningsprosjektet?

Prosjektet skal etter planen avsluttes [02.06.20]. *Observasjonene og skisser av observasjonsskjema vil da makuleres og en vil ikke kunne finne tilbake til observasjonsnotatene som ble tatt.*

Med vennlig hilsen

Anna Søvold

Observasjonsdokument:
Hver kolonne er 15 min

Barnehage/ Anonymisert Observert 06.03.20	Barnas initiativ	Voksnes initiativ	Planlagt musikkstund	Mine refleksjoner/tanker
Barnehage 1, Avdeling 1. 1-3 år Lek og samling 15 min.	Barna løper rundt. Noen sitter og leker med bilen, noen sitter med en voksen, andre går rundt med dukkevogner. Ett av barna lager nynnelyder mens hun går med barnevogna.			Affordance gjennkjennelse
15 min.	Barna smiler og setter seg.	Den voksne roper ut: Da må vi rydde det er samling. Barna setter seg rundt den voksne når de har ryddet litt. De synger Velkommen sang: å „ er her å „ er her hipp hurra for at ... er her. Videre synger de hvilken dag det er og trekker bort gårsdagens lapp.	Samlingsstund	Gjenkjennelse og gjentakelse, barns medvirkning, trygge rammer, rutine som barna forventet seg (musikkpraktisk klokskap)
15 min.				

<p>15 min.</p>	<p>Den ene gutten synger høyt bæ bæ lille lam. Den andre svarer enda høyere, har du noen ull, slik forsetter de og nærmest rope til hverandre og bytter ut ord med bæsj og tull.</p>	<p>De spør hva sanger barna vil synge og synger det de vil.</p> <p>Videre forteller de dagen i dag og synger at samlingen er over.</p> <p>Barna er på vei ut og nynner sangene de nettopp hadde synge.</p> <p>Når de skal ut så blir det litt venting så ikke alle er i gangen samtidig. Den ene voksne forsetter å sitte med en gruppe barn og de har trommelek.</p> <p>Ute i gangen er det litt støy.</p> <p>De voksne prøver å roe ned barna med å si at de skal få lov til å synge så høyt når de kommer ut.</p>		<p>Lik oppbygging gjennom mange av samlingene rundt om. Gjentakelse av samme rytmiske motiver, samme sangene, samme inngang og utgang,</p> <p>Her og nå møtested, rom for felleskap,</p> <p>Tullesang. Barnekultur 3-4 år. Forbudte ord, sanglek. Alt styres av barnekulturens egne, uskrevne lover for hva, hvor, hvem, hvordan og hvorfor. (Det musiske mennesket, s.40).</p>
<p>Barnehage 1. Avdeling 2. 4-5år Frilek – samling</p> <p>15 min.</p>	<p>Barna har innelek/frilek. Noen har lukka døra etter seg og leker butikk, noen har lukka døra med tog bane og noen perler på bordet. De siste barna har ikke funnet roen helt.</p>			

15 min.	<p>Ja sier noen av de ungene som ikke hadde noe særlig å gjøre. Vi reiser hjem til meg sier en.</p>	<p>Den ene voksne finner frem ett teppe. Skal vi reise på det magiske teppet? De setter seg ned alle sammen.</p>		<p>Magisk samlingsstund. Invitere inn til rommet. Skape atmosfæren (musikkpraktisk klokskap s. 31).</p>
15 min.	<p>Jeg vil til Afrika.</p>	<p>Hvor skal vi reise da ... Okay, da reiser vi hjem til deg. Å vi flyr. Å se der, der er huset til ... vi vinker til han. Da har vi komt frem til ...</p>		<p>Spontan Samlingsstund Barns medvirkning Her og nå situasjonen Musikkrommet (teppet) ble et didaktisk rom hvor det var opplagt for alle at det foregikk en samlingsstund med fantasi og musikk (Musikkpraktisk klokskap, s.36).</p>
15 min.	<p>Barna synger</p>	<p>Hvor vil du ... reise. Da reiser vi til Afrika Flere barn setter seg. La oss synge Afrika sangen</p>		
15 min.		<p>En voksen/assistent lister seg rundt å hente de andre barna. De kommer og setter seg på teppet. Det blir til en samlingsstund der alle barna får bestemme hvor de vil reise og de synger sanger som passer. Etter samlingen tar barna og går tilbake til det de lekte med. De som ikke hadde noe å rytte med forsetter å leke med det magiske teppet.</p>		

Barnehage 1. Avdeling 3. 5-6år		Den siste avdelingen hadde minimalt, tilnærmet ingen musikk. Det var utelek og barna lekte fritt ute på uteområdet. Noen barn lekte rollelek i skogen, andre lekte i sandkassen. Noen sykla rundt.		

Barnehage/ Anonymisert 09.03.20/ 10.03.20	Barnas initiativ	Voksnes initiativ	Planlagte musikkstunder	Mine refleksjoner/tanker
Barnehage 2, avdeling 1 2-3år Lunsj og utelek Første 15 min.	Lunsj: Litt uti lunsjen begynner det ene barnet og nynne på blomster små igjen. Noen andre barn svarer med å også nynne mens de har mat i munnen. Ingen stopper barna, de får	Pedagog spør barna om hva sanger de vil synge før det var klart til å starte og spise. Barna roper bæ bæ lille lam, teller til tre og starter å synge. Så var det noe som ville synge blomster små, de teller til tre og de synger. Noen av de ansatte begynner også å nynne	Dette var en aktivitet de hadde under hvert måltid før matsangen	Jeg synes det er en fin måte å samle barna før en skal spise, det får barna fokusert og de får en helt annen ro. Det ble en koselig musikkopplevelse for barna der de ansatte viste at de så barna og at det var greit å nynne ved bordet. Spontansang

<p>15 min.</p>	<p>alle ha sin form for matro med blomster små nynning i bakgrunnen.</p> <p>Den ene gutten begynner å se seg rundt og klapper forsiktig med begge hendene på bordet. Han får beskjed om å sitte fint. Han stopper ikke med å klappe på bordet, først den ene handa så den andre, så prøver han en annen teknikk, han smiler og forsetter å gjøre det.</p>	<p>Pedagog ser at barnet finner glede i klappeleken. Det ser ikke ut til å forstyrre noen av de andre for den voksne gjør ikke noe med det.</p> <p>De voksne blir enige om å synge en ny sang som indikerer at måltidet er over.</p>		
<p>15 min.</p>	<p>Det er påkledning før barna går ut. Ei lita jente sier til den voksne som hjelper i påkledning med ertende stemme: Du er en iskrem, du er en banan.</p> <p>Barnet svarer: Nei det er jeg ikke, du er en.., og slik forsetter reglen de nettopp fant opp.</p>	<p>Den voksne svarer med samme rytme og ertende stemme. «Nei det er jeg ikke. Du er en kake, du er en drue»</p>		<p>Regle er en sang. Det å snakke til et barn er på sett og vis å synge. – Språkets melodi. Utprøving av stemmens toneleie, humoristisk opplevelse</p> <ul style="list-style-type: none"> - Musikk med de minste. <p>Barnehagelærer utrykke seg musikalsk lekent med stemme og kropp.</p>
<p>15 min.</p>	<p>Den voksne og barnet gjør dette videre ute i utegården.</p>	<p>Den voksne ute har med seg en høyttaler, her setter han på mye ulik type musikk før</p>		

	Her tar noen av barna å «digger» for seg selv, noen tar andre barn i handen for å danse sammen.	han bytter spilleliste etter hva han ser barna danser og beveger seg til. Det er musikk for voksne, men barna ser ut til å like det.		
Barnehage 2, avdeling 2 1-2år				
Etter frokost frem til samling				
15 min	Det er mye lyd i avdelingen. Flere barn nynner/jabber i kor. En liten gutt sier «mjau, mjau».	Den voksne ser på barnet. Hun sier, skal vi synge lille pusekatt?		Dette viser at den voksne ser barnet og tar deres medvirkning på alvor.
	Barnet smiler til den voksne	Den voksne starter å synge.		
15 min Samlingsstund	Barna synger og nynner med så godt de klarer.	Barna blir tatt opp i tripp trapp stoler. Her sitter de i en sirkel og skal ha samling. Den ene voksne holder samlingen.	Samlingen har kjente sanger som sier noe om godmorgen, været, dagen og barna sine favorittsanger.	Det er tydelig at de har mye av de samme sangene. Barna visste hva sang som var neste.
	Barna smiler og ler mye i samlingen.			
15 min	Barna får selv velge hva de skal synge/gjøre. Den ene gutte sier bom bom bom.	Den voksne finner en boks med mange små trommer og deler ut en til hver.		

15 min	<p>Barna trommer når de voksne synger en trommesang.</p> <p>Etter samlingen nynner barna på mye forskjellig. De løper rundt i rommet, noen med tromme, noen med lyder etter hva de nettopp har syngt om.</p>			
<p>Barnehage 2, Avdeling 3. 4-6år Utelek</p> <p>15 min</p>	<p>3 jenter leker inntil husveggen. Den ene jenta ser på de andre og har ett dramastykke for de. Hun danser og synger og lever seg inn i sitt egen dramastykke. Videre får hun de andre jentene til å bli med på dansebevegelsene sine. De ler og smiler.</p>			<p>Her er det tydelig at de har ett rollespill med musikk, dans og drama i fokus.</p>
15 min	<p>Det kommer en gutt og en jente mot meg. De lurte på om jeg kan en gøy regle. Jeg tenker litt før jeg svarer: Bro bro brille? JAA svarer de. Kan jeg og du stå spør gutten. Jeg vil gå</p>			

15 min	<p>igjennom sier jenta. Vi finner på hemmelige ord og starter. Etter hvert kommer det flere som vil være med på sangleken.</p> <p>Når vi er ferdige med bro bro brille drar to jenter meg til side, de vil jeg skal være med de bort til klatrestativet. Der spør de meg om jeg kan noen kule sanger. Jeg begynner å synge på en sang; Kjedelig, sier den ene jenta. Jeg begynner på en ny; Den kan jeg, kjedelig jeg vil lære en ny. Da kom jeg på en ny sang og jentene ville være med å synge. Sangen sang vi flere ganger til den satt hos de også. De neste dagene sang de sangen når jeg kom ut til uteplassen.</p>			
15 min.		<p>Det er frukt og barna setter seg rundt ett bord ute. Hvem vil velge sang sier den voksne. Noen av barna rekker opp en hånd. Den ene gutten fikk velge sang og velger gullerot og poteter. De teller til tre og synger sangen.</p>		

<p>Barnehage 2, Avdeling 4. 4-6år. Innelek før samlingsstund</p>				
<p>15 min.</p>		<p>Barna er delt opp i grupper, noen med modeleringskitt, noen på doktorrommet, noen på bil-rom og på dukkerom. De første 15 minuttene er det ikke noe musikk.</p>		
<p>15 min.</p>	<p>I rolleleken på dukkerommet synger ene jenta natta sang. Hun holder på å legge babyen i leken.</p>			
<p>15 min.</p>	<p>Den ene gutten som bygger med modeleringskitt spør den ene voksne om han kan ta på musikk. Den voksne gjør dette og de har en fin rolig stund med rolig musikk.</p>			
<p>15 min.</p>	<p>Barnet tar telefonen og de har en samtale sammen.</p>	<p>En voksen later som han ringer til ett barn som sitter litt å leker for seg selv. Ring ring, ring ring, han synger en sang og legger med navnet «du må ta telefonen ...».</p>		
		<p>Den voksne spør hva barnet vil leke med og hvor han vil leke.</p>		<p>Den voksne bruker en lur metode for å hjelpe barnet til å snakke om hva</p>

				han vil gjøre og hvordan han bør gjøre det.
Barnehage 2, Avdeling 5. 2-3år Lekestund til samling 15 min.	<p>Barna leker på puterommet, noen av barna kommer inn og sier «du klarer ikke ta meg» med ertende stemme.</p> <p>Barna huler og løper inn igjen i puterommet</p>	<p>Den voksne svarer med å lage løvelyder og klore mot barna</p>		<p>Her svarer den voksne barnet og det vises å bli en veldig morsom lek for barna.</p>
15 min	<p>Når jeg kommer inn på puterommet står det to barn og lager regler. Ho ene sier: «Jeg kan male, hva kan du», En gutt svarer: «jeg kan hoppe hva kan du» slik forsetter de.</p>	<p>En annen voksen tar en høytaller og setter den inn på puterommet. Det er lys på den så det lyser blått i det ellers litt mørke rommet. Han går ut uten å ta på musikken.</p> <p>Den voksne tar volumet litt og litt på. Det er en sang med mye futt.</p>		
	<p>Barna ser på den og sitter rundt den.</p>			

30 min.	<p>Barna hviner og reiser seg og ser på hverandre og danser. Noen barn kommer inn i avdelingen andpusten og sier høyt: Det er musikk der inne, før han springer tilbake.</p> <p>Barna begynner å rydde og finner seg en pute og setter seg på gulvet.</p>	<p>Den voksne ringer i en bjelle.</p> <p>Først synger de godmorgen sang. Deretter finner den voksne en gitar og spør barna hva de vil synge. Han tar en og en og barna får velge sang. Han spiller de han kan på gitar og de han ikke kan synger de uten.</p> <p>Noen faste sanger blir syngt. Vi åpner vindu, hei hei, spille på tromme.</p>	Samlingsstund	
---------	---	---	---------------	--

Generelt fra observasjonene:

«De gylne øyeblikkene»

«Her og nå situasjon» der musikken oppleves som meningsfull for begge parter

«Følelseskunnskap 2009 Torill Vist.

Nora B. Kulset har forsket på kartlegging av sin egen tause kunnskap, hennes rolle som lærer spiller en rolle i musikalsk samhandling med barnehagebarn.

Hvordan rommet gjøres klart til en aktivitet

Musikalske møter mellom barnehagens yngste barn og en erfaren jazzmusiker (Morten Sæther)

Gjentakelse og gjenkjennelse

Observasjonsdokument:

Barnehagen Kinesisk praksis- barnehage	Barnas initiativ	Voksnes initiativ	Planlagt musikkaktivitet	Mine refleksjoner/tanker
<p>Avdeling 3år</p> <p>Velkommen</p> <p>Frokost</p> <p>Morgentrim</p> <p>Drikkepause/ Toalettpause/ Drikke vann</p> <p>«Frilek»</p>			<p>Barna kommer til at det er musikk og de setter seg på plassene sine.</p> <p>Det kommer ny musikk. Det indikerer måltidet starter.</p> <p>Det kommer en ny sang. Dette indikerer at måltidet snart er slutt og barna må spise opp maten sin.</p> <p>Ny sang indikerer at de skal ha bøy og tøy og øyetrening.</p> <p>Det kommer ny sang som indikerer at barna skal drikke vann, gå på do og vaske hender</p> <p>Ny sang indikerer «frilek». De får ulike stasjoner de kan velge mellom.</p>	

Korøvelse		<p>Barna kommer inn i avdelingen og det er satt stoler i tre linjer på tre rader bakover. Barna setter seg.</p> <p>Barnehagelæreren spiller en på tre tangenter som går fra mørk til lys tone. Barna reiser seg. Deretter synger de en sang. Så spiller læreren toner som går fra lyst til mørkt og barna setter seg.</p> <p>Barna skal ut og går på rekke ut dørene.</p>	Samlingsstund (korøvelse)	
Spontansang	Ett barn nynner på en sang som var på tidligere.	Den ene voksne som er i nærheten synger med barnet.		
uteaktivitet			Ny musikk ute med mer pulserende melodi gjør at barna skal aktiviseres mer. Her har de voksne ringlek der barna hermer den voksnes bevegelser.	
